

**NaturErhvervstyrelsen
Center for fiskeri**

Fremsendt på mail til: fiskeri@naturerhverv.dk

24. marts 2014

Friluftsrådets høringssvar til strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark

Journal nummer; 12-7133-000001

Indledningsvis vil Friluftsrådet takke for muligheden for at afgive høringssvar til strategien for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren.

Som paraplyorganisation for mange friluftsinteresser knyttet til kysten og havet, har Friluftsrådet stor interesse i spørgsmålet om udviklingen af akvakulturerhvervet i de danske farvande. Derfor kunne Friluftsrådet ønske at blive inddraget, når/hvis der udpeges zoner til akvakulturanlæg.

Friluftsrådet anser det som en svaghed, at strategien i mange tilfælde ikke skelner mellem dam- og havbrug. Der er væsentligt at skelne mellem disse to produktionsformer, da de på en række parametre adskiller sig radikalt fra hinanden.

Miljømæssige udfordringer:

I strategien opstilles politiske mål om at øge produktionen af fisk og skaldyr med 50 % inden 2020. Men ikke en specifikation af om det er produktion på land eller havet, eller hvilken produktsgren, der skal fremmes. Der står desuden, at kvælstofbelastningen skal reduceres med 25 % inden 2020. Men det er ikke angivet, om reduktionen er i forhold til den nuværende udledning, eller om det er relativt i forhold til den producerede mængde, hvilket vil medføre en større samlet miljøbelastning sammenlignet med i dag.

Afsnit 1,4 omhandler mulighederne for reduktion i miljøpåvirkningen, når det gælder havbrug. Der peges på, at den mest kendte miljøforanstaltning er muslinger- og tangproduktion, men at disse to produktionsformer ikke er optimale til at imødegå miljøproblematikken. Der mangler således en del svar før en havbaseret akvakulturproduktion kan være miljømæssig bæredygtig.

Det må således erkendes, at havopdræt er forbundet med miljømæssige udfordringer, og det kan undre, at dette forhold ikke nævnes i afsnit 1.5 om erhvervets svagheder. Dertil kunne det tilføjes, at det vil være klædeligt om de statslige midler der planlægges at investeres i erhvervet (beskrevet i afsnit 3.2), primært bliver brugt til at fremme en miljørigtig produktion.

Muslinge- og tangproduktion:

I strategien er der ikke kommenteret meget på udviklingsscenariet for muslinge- og tangproduktion. Inden for disse to produktionsformer er der imidlertid sket en væsentlig udvikling de forgående år, hvor der er kommet flere anlæg til i danske farvande. Formentlig skyldes det manglende fokus i strategien, at der ikke er samme restriktioner for placeringer af tang- og muslingeopdræt, som for fiskeopdræt.

Men da disse produktionsformer er en del af akvakulturerhvervet, burde de være inkluderet i en strategi for en bæredygtig udvikling af akvakultursektoren. Friluftsrådet peger på følgende parametre der er betydende for Tang- og muslingeproduktionen:

- 1) Produktionen indbefatter en miljøproblematik idet der er problemer med skyggeeffekt på havbunden. Derfor kan det ikke anbefales, at placere produktionen på steder med havdybder under 10-15m.
- 2) De to produktionsgrene fremhæves i forhold til kvælstofproblematikken; dels nævnes de som kompensationsbrug i forhold til fiskeopdræt, dels har landbrugetserhvervet gentagende gange peget på tang- og muslingeproduktionen i forhold til kvælstofproblematikken i fjorde og kystnære farvande.
- 3) Begge produktionsgrene har en meget stort arealbehov, hvilket giver en række udfordringer, som uddybes nedenfor.

Samlet set mener Friluftsrådet, at tang- og muslingeproduktionen burde behandles i strategien.

Adgangsproblematik:

Friluftsrådet anerkender samfundets og i særdeleshed erhvervets legitime interesser, når det gælder erhvervets udviklingsmuligheder, men samtidig anser Friluftsrådet det som sin opgave at påpege, at det er problematisk at give nogen (i dette tilfælde privat virksomheder) brugs- og råderet over områder, der tidligere har været et fælles gode. I områder udlagt til akvakulturformål besværliggøres og hindres bevægelsesmuligheden for dykkere, kano- og kajakroere, fiskere, sejlere, havsvømmere og andre brugere af havet.

Adgangsforhold og arealbeslaglæggelse er således Friluftsrådets kerneinteresse i forhold til akvakultursektoren. I strategiens afsnit 3.1 under pejlemærke 2 omtales placering af akvakulturanlæg. Her fremgår det, at regeringen vil udlægge zoner på havet til akvakulturanlæg. Friluftsrådet anerkender behovet for en afvejning mellem forskellige interesser, herunder erhvervets behov for at kunne udvide deres produktion.

I udkastet til strategien anføres det midt på side 10, at placering af akvakulturanlæg i kystnære områder er mere kompleks end længere ude på havet. Denne betragtning er Friluftsrådet enige i, og det viser, at ministerierne er bekendt med problemstillingerne vedrørende friluftsliv og rekreative interesser, der specielt vedrører kystnære områder. Når det overvejes at udpege zoner til akvakulturformål, er det afgørende for Friluftsrådet, at rekreative interesser afvejes på lige linje med andre interesser. I strategien lægges der pt. op til at have et primært fokus på produktionsrelaterede behov, samt miljøforhold. Det

vil klæde ministerierne eksplicit at nævne rekreative og naturmæssige interesser i forbindelse med udpegelse af zoner til akvakulturformål.

Friluftsrådet har gennem længere tid haft fokus på udfordringerne ved sameksistens mellem friluftsudøvere og akvakultur. Engagementet har udspring i Horsens Fjord, hvor en række af Friluftsrådets medlemsorganisationer har oplevet problemer med stor tæthed af akvakulturanlæg. Erfaringen herfra viser, at ingen, heller ikke akvakulturindustrien, er tjent med ikke at have en velgennemtænkt placering af anlæg.

Inversive arter og udslip fra af fisk:

Der omtales i strategiens afsnit 3.2 under pejlemærke 3 om *forskning, udvikling og innovation*, at muligheder for introduktion af nye arter i produktionen skal udvikles. I den sammenhæng er det vigtigt for Friluftsrådet at understrege, at man skal være helt afklaret med risikoen for inversive arter, samt risiko for opblanding af vildebestande med opdrætsarter, samt at 'nye' arter der kan true oprindelige, hjemmehørende arter.

Afslutningsvis vil Friluftsrådet tilbyde at bidrage til overvejelserne om kriterier for udpegelse af zoner til akvakulturindustrien, med den ekspertise Friluftsrådet besidder i forhold til rekreative og friluftsmæssige interesser.

Med venlig hilsen

Christina Kaaber-Bühler
Politisk konsulent